

Μιχάλης Αντωνίου Νέος Γενικός Διευθυντής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ)

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου

Ως «εύθραυστη σταθεροποίηση μετά από μια μακρά και επώδυνη κάθοδο» χαρακτηρίζει την παρούσα κατάσταση των κυπριακών επιχειρήσεων και της οικονομίας μας γενικότερα, ο νέος Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ

Περάσαμε σε μία νέα δυσκολότερη εποχή ανεπιστρεπτή, για την κυπριακή κοινωνία την κυπριακή οικονομία και τις επιχειρήσεις που ανέκαθεν την στήριζαν... Νέα οικονομικά δεδομένα.. αλλαγή του βιοτικού μας επιπέδου.. νέα τάξη πραγμάτων στα κοινωνικά στρώματα.. εμπόδια/δύσκολες συνθήκες και προκλήσεις για εργοδότες και εργαζομένους...

Αλλαγή σκυτάλης μετά από πολλά χρόνια και στη Διεύθυνση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ). Από 1η Φεβρουαρίου 2016, ο κ. Μιχάλης Αντωνίου διορίστηκε επίσημα από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας, στη θέση του Γενικού της Διευθυντή, διαδεχόμενος τον κ. Μιχάλη Πήλικο, ο οποίος αποχώρησε οικειοθελώς. Ο κ. Αντωνίου, προσελήφθη στην ΟΕΒ το 1991 και από το 2007 κατείχε τη θέση του Βοηθού Γενικού Διευθυντή. Έκτοτε, εργάζεται με ζήλο και υπευθυνότητα, με θετική πάντα διάθεση και συλλογικότητα, προς όφελος του επιχειρηματικού κόσμου και της οικονομίας του τόπου μας γενικότερα.

Υπό το πρίσμα των απρόσμενων και ανατρεπτικών εξελίξεων που έχουμε προαναφέρει, καθίσταται αυτόματα πιο δύσκολος ο ρόλος που έχουν να διαδραματίσουν τα άτομα που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή...

Να εκφράσουμε καταρχήν τα συγχαρητήριά μας για τη νέα θέση που επέβητε μεν έχετε αναλάβει, αναμφίβολα δε, αποτελεί μία νέα πρόκληση στην παρούσα φάση, όπως έχουν διαμορφωθεί οι συνθήκες που έχουμε περιγράψει πιο πάνω. Προτού προχωρήσουμε στους στόχους και επιδιώξεις σας, να ξεκινήσουμε, ως το πούμε, με συστάσεις, αναφορικά με τη σύνθεση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και τους κλάδους που εκπροσωπεί.

Κατ' αρχήν να σας ευχαριστήσω για τα καλά σας λόγια για μένα και την Οργάνωση μας, την ΟΕΒ την οποία γνωρίζω καλά ένα σημαντικό τμήμα των εργαλάβων του τόπου μας.

Η ΟΕΒ είναι η πιο αντιπροσωπευτική εργοδοτική οργάνωση της Κύπρου και κάτω από την «ομπρέλα»

της συμμετέχουν ενεργά όλοι οι τομείς και η συντριπτική πλειοψηφία όλων των υποτομέων της οικονομίας. Σύμφωνα με το Ιδρυτικό μας Έγγραφο, ο μόνος εργοδότης που δεν μπορεί να είναι μέλος της ΟΕΒ είναι το Κράτος. Ο σκληρός πυρήνας του Δημοσίου δεν μπορεί δυστυχώς να ενταχθεί στην ΟΕΒ. Και λέω δυστυχώς γιατί πιστεύω ειλικρινά ότι αν αναλάμβανε η ΟΕΒ τη διαπραγμάτευση των όρων εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων, η Κύπρος δεν θα χρεοκοπούσε ποτέ. Ενώ όμως το Κράτος δεν μπορεί να είναι μέλος, οι ημικρατικοί οργανισμοί, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και τα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, μπορούν και πολλοί εξ αυτών είναι πλήρη μέλη στην ΟΕΒ. Μέλη όπως σας έχω πει είναι όλοι οι επιχειρηματικοί κλάδοι: ξενοδοχεία, εστιατόρια, βιομηχανία (περίπου 12 επί μέρους

υποτομείς), υπηρεσίες (πέριξ των 15 υποτομέων), χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, υπηρεσίες δημόσιας ωφέλειας, γεωργία και κτηνοτροφία, ενέργεια συμβατική και ανανεώσιμη, μεταφορές, ναυτιλία, υγεία, παιδεία, εμπόριο. Και φυσικά εξέχουσα θέση στο πάνθεο των μελών έχει ο κατασκευαστικός τομέας με την ΟΣΕΟΚ και μεγάλο αριθμό εργοληπτικών εταιρειών να συμμετέχουν ενεργά στα δρώμενα της ΟΕΒ.

Γνωρίζεις καλά Κυριακή αφού με άκουσες πολλές φορές να το λέω, ότι νιώθω ιδιαίτερα δεμένος με τους εργαλάβους και τον συλλογικό τους φορέα. Κατ' αρχήν αμέσως μετά τις σπουδές μου δούλεψα στις οικοδομές ως ανειδίκευτος εργάτης επί 9 περίπου μήνες. Μόλις προσλήφθηκα δε στην ΟΕΒ το 1991, είχα την τύχη να αναμειχθώ στις διαπραγματεύσεις για ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων του κλάδου και έζησα από κοντά την αρχοντιά των ανθρώπων που διαχειρίζονται τις τύχες των εργαζομένων και των επιχειρήσεων. Γνώρισα και θαύμασα πολλούς εργαλάβους από τους οποίους διδάχθηκα πράγματα που με βοήθησαν να σταθώ στα δύσκολα. Θα αναφέρω μόνο δύο από αυτούς, τον μακαριστό Δημήτρη Σαμψών και τον Επίτιμο Πρόεδρο της ΟΣΕΟΚ- Αναπληρωτή Πρόεδρο της ΟΕΒ κ. Σώτο Λοή. Χρήσιμα μαθήματα ζωής έλαβα κι από συνδικαλιστές του χώρου με κυριότερη φυσιογνωμία τον, επίσης μακαριστό, Νικόλα Μεσαρίτη της ΠΕΟ.

Αλλά για να γυρίσω στο ερώτημα σου, η ΟΕΒ είναι η μοναδική κυπριακή οργάνωση που είναι μέλος στην Πανευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (BUSINESSEUROPE) και τη Διεθνή Οργάνωση Εργοδοτών (International Organisation of Employers). Θεωρείται δε ως μια από τις Οργανώσεις με μεγάλο κύρος και επιρροή αφού τα μέλη της ΟΕΒ απασχολούν πέραν του 60% των εργαζομένων του τόπου, ποσοστό εντυπωσιακό διεθνώς. Αυτό μας δίνει την αυτοπεποίθηση που είναι αναγκαία για δυναμική προάσπιση και προαγωγή των εργοδοτικών συμφερόντων αλλά μας φορτώνει και με την ευθύνη του ισχυρού που οφείλει να είναι σοβαρός και υπεύθυνος.

Ως ο ισχυρότερος εργοδοτικός φορέας της Κύπρου, η ΟΕΒ διορίζει ή υποδεικνύει για διορισμό μέλη και στελέχη της σε σωρεία σημαντικών Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σωματίων, Συμβουλίων και Επιτροπών μεταφέροντας τις απόψεις των Κυπρίων επιχειρηματιών, προωθώντας τα συμφέροντά τους και αντλώντας εμπειρίες και γνώσεις εντυπωσιακής προστιθέμενης αξίας.

Από τις πρώτες κιόλας μέρες της ανάληψης των νέων σας καθηκόντων, προχωρήσατε σε σημαντικές καταστατικές αλλαγές στην Ο.Ε.Β.. Ποιοί ήταν οι λόγοι που το απαιτούσαν/ ώθησαν και σε τί ακριβώς θα εξυπηρετήσουν;

Οι Καταστατικές αλλαγές που έγιναν τον περασμένο Μάρτιο ήταν κυριολεκτικά σαρωτικές και ήταν αναγκαίες αφού από το 1960 που ιδρύθηκε η ΟΕΒ δεν υπήρξαν ουσιώδεις τροποποιήσεις. Για το πρότζεκτ αυτό εργάστηκε επί δύο χρόνια ειδική Επιτροπή από μέλη της Εκτελεστικής μας με Πρόεδρο τον κ. Λάκη Τοφαρίδη και οι βασικές αλλαγές μπορούν να καταταγούν σε δύο μεγάλες ενότητες:

Πρώτο, εκσυγχρονίστηκε η σύνθεση των συλλογικών οργάνων της Οργάνωσης. Επιχειρηματικοί Σύνδεσμοι που με τα χρόνια έχασαν τη σημασία τους στο οικονομικό γίνεσθαι, έπαυσαν να εκπροσωπούνται στο ΔΣ και άλλοι των οποίων ο ρόλος αναβαθμίστηκε, είτε έχουν αποκτήσει για πρώτη φορά έδρα είτε αυξήθηκαν οι έδρες που ήδη κατείχαν στο ΔΣ.

Δεύτερη ενότητα σημαντικών αλλαγών είναι ο εκδημοκρατισμός των διαδικασιών ανανέωσης των κυρίαρχων Σωμάτων. Πλέον όλοι υπόκεινται σε εκλογική δοκιμασία σε τακτά διαστήματα. Όλοι μπορούν να επανεκλεγούν χωρίς περιορισμό θητειών, ετών υπηρεσίας ή ηλικίας με μόνη εξαίρεση τον Πρόεδρο της Οργάνωσης ο οποίος δεν μπορεί να παραμείνει περισσότερο από δύο συνεχόμενες διετείς θητείες.

«Η ΟΕΒ έχει αναπτύξει στρατηγική χειρισμού των προκλήσεων και είναι έτοιμη για νέες μάχες για το καλό της οικονομίας μας».

Γιατί οι αλλαγές αυτές ήταν αναγκαίες; Απλούστατα γιατί είναι αδύνατο να χειριστείς τις προκλήσεις του 21ου αιώνα με τα εργαλεία του 20ου. Η ΟΕΒ βγήκε στην κοινωνία δυναμικά, νέα οργανωμένα επιχειρηματικά σχήματα βρήκαν σκέπη και απέκτησαν ή ενίσχυσαν την φωνή και την αποτελεσματικότητα τους μέσα από το μεγάλο φορέα της επιχειρηματικής οικογένειας. Αυτά τα νέα σχήματα έπρεπε να τα εκφράσουμε, να τους δώσουμε βήμα να ακουστούν και μια πραγματική ευκαιρία να συγκαθορίσουν με όλους τους υπόλοιπους την πολιτική της Οργάνωσης τους και να αναδειχθούν στα ύπατα αξιώματα. Τα οποία αξιώματα, πρέπει να διευκρινίσω, είναι όλα άμισθα και ιδιαίτερως τιμητικά αν και αρκετά δαπανηρά για τους κατόχους τους.

Ως επικεφαλής του κατεχοχίν εκπροσώπου του εργοδοτικού κόσμου στην Κύπρο, πώς θα χαρακτηρίζατε την κατάσταση των κυπριακών επιχειρήσεων σήμερα και ποιά τα κυριότερα προβλήματα που συναντάτε;

Αγαπητή μου Κυριακή θα μπορούσε κάποιος με ασφάλεια να χαρακτηρίσει την κατάσταση στην οποία σήμερα βρίσκονται οι επιχειρήσεις μας, ως εύθραυστη σταθεροποίηση μετά από μια μακρά και επώδυνη κάθοδο.

Χωρίς να θέλω να στρογγυλοποιήσω τα δεδομένα, μιλώντας για το σύνολο της οικονομίας και λαμβάνοντας υπόψη το μέσο όρο ή τη μεγάλη εικόνα της κατάστασης, καταγράφεται για σειρά μηνών μια σταθερότητα που μας επιτρέπει να τολμήσουμε την εκτίμηση της ανακοπής της καθόδου.

Ξέρω ότι κάποιοι κλάδοι, ανάμεσα τους δυστυχώς και οι κατασκευές, έχουν πληγεί τόσο βανάουσα από την κρίση που θα τους πάρει χρόνια να συνέλθουν. Ξέρω επίσης ότι σε τομείς που έχουν συγκριτικά καλά αποτελέσματα, πολλές επιχειρήσεις υποφέρουν και βρίσκονται σε οριακά σημεία με τις αντοχές τους να εξαντλούνται.

Ωστόσο έχουμε σταθεροποιήσει την κατάσταση και με σκληρή δουλειά μπορούμε να αρχίσουμε την άνοδο. Πρέπει όμως να διατηρήσουμε την σοβαρότητα μας και την υπευθυνότητα μας, πρέπει να μείνουμε προσηλωμένοι στη δημοσιονομική πειθαρχία και να αποφύγουμε τα οικτρά λάθη του παρελθόντος.

Η χώρα μας είναι ακόμα εκτός επενδυτικής βαθμίδας, ακόμα δηλαδή δεν μπορεί με ασφάλεια να βγει στις αγορές για

«Αλλαγή σκυτάλης στη Διεύθυνση της ΟΕΒ, τον ισχυρότερο εργοδοτικό φορέα της Κύπρου, μετά από πολλά χρόνια - Πέραν του 60% των εργαζομένων του τόπου, απασχολούν τα μέλη της»

να καλύψει τις χρηματοδοτικές της ανάγκες και όποτε βγει, καταβάλλει επιτόκιο που σε σύγκριση με τα τρέχοντα επιτόκια για τις αξιόχρεες οικονομίες, το δικό μας κόστος δανεισμού είναι τεράστιο. Ένα λάθος, μια απερισκεψία μπορεί εύκολα να ξαναρίξει την οικονομία σε ανυποληψία διεθνώς και να ξαναζήσουμε τους εφιάλτες του πρόσφατου παρελθόντος. Σε σχέση με τα προβλήματα των επιχειρήσεων κυριότερο παραμένει η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, όχι μόνο γιατί οι προϋποθέσεις είναι δαιδαλώδεις και το κόστος ακόμα ψηλό,

αλλά και επειδή ήδη οι επιχειρήσεις μας είναι όπως και τα νοικοκυριά υπερδανεισμένα. Γενικά το ύψος του ιδιωτικού δανεισμού στην Κύπρο συνιστά σοβαρό πρόβλημα, για το μέγεθος του οποίου εξάλλου μαρτυρά το απίστευτο ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Οι συσσωρευμένες οφειλές σε ταμεία του Δημοσίου είναι επίσης πρόβλημα, στο οποίο με παραστάσεις της ΟΕΒ έχει γίνει πρόοδος. Ήδη το Υπουργείο Εργασίας προώθησε νομοθεσία για τις οφειλές στις κοινωνικές ασφαλίσεις και προβαίνουμε σε ενέργειες για επέκταση του μέτρου και στις οφειλές σε φόρο και ΦΠΑ.

Το κόστος της ενέργειας ήταν για χρόνια σημαντική τροχοπέδη σε κάθε απόπειρα ανάπτυξης, αλλά και σε αυτό έχουμε θετικές εξελίξεις με τη βοήθεια και της διεθνούς συγκυρίας.

Για το κόστος εργασίας πρέπει να παραδεχτώ ότι είχαμε την κατανόηση των εργαζομένων και των συντεχνιών στην διάρκεια της κορύφωσης της κρίσης, αλλά μας ανησυχεί η τάση επιστροφής σε απερίσκεπτες πρακτικές που συνέβαλαν στην καταστροφή.

Η ΟΕΒ έχει αναπτύξει στρατηγική χειρισμού των προκλήσεων και είναι έτοιμη για νέες μάχες για το καλό της οικονομίας μας.

Πού πιστεύετε ότι θα πρέπει να εστιάσουν οι ενέργειες για υποβοήθηση της υφιστάμενης επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη νέας; Υπάρχουν εφικτοί στόχοι και μέτρα στην πράξη;

Ξέρετε, ένα κράτος οφείλει να δημιουργεί και να διατηρεί σταθερά ένα περιβάλλον φιλικό στο επιχειρείν. Οι βασικές συνιστώσες ενός τέτοιου περιβάλλοντος είναι η ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας, εισαγωγή της ψηφιακής διακυβέρνησης, ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον, καλές υποδομές, αποτελεσματικό νομικό σύστημα με γρήγορη και οικονομικά προσβάσιμη δικαστική επίλυση αστικών διαφορών, θεσμικοί μηχανισμοί διατήρησης της εργασιακής ειρήνης, δανεισμός με προσπτό κόστος, εργαλεία ελέγχου και πάταξης της διαφθοράς. Αυτά ζητά ο Κύπριος επιχειρηματίας και αυτά δικαιούται.

Το Κυπριακό επιχειρείν δεν είναι κρατικοδίαιτο, δεν είναι παρασιτικό, δεν απαιτεί ενισχύσεις ή επιδοτήσεις. Ορθολογισμό στους σχεδιασμούς ζητά και συμμετοχή στις αποφάσεις που

το αφορούν και το καθορίζουν ως ανταγωνιστικό, βιώσιμο και κερδοφόρο. Αυτά ζητάει ο επιχειρηματίας μας και αυτά πταλεύει σταθερά να προάγει η ΟΕΒ.

Τώρα, για κάθε επιμέρους κλάδο της οικονομίας υπάρχει σειρά συγκεκριμένων δράσεων και μέτρων που υλοποιούμενα θα επιταχύνουν την επιστροφή σε συνθήκες ομαλότητας. Όλα αυτά κωδικοποιήθηκαν, κοστολογήθηκαν και ιεραρχήθηκαν από την ΟΕΒ και υποβλήθηκαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε όλα σχεδόν τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου. Εννοείται ότι ο σχετικός κατάλογος επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα. Πρέπει δε να ομολογήσω ότι στο Προεδρικό βρήκαμε ευήκοο ους και ειλικρινή διάθεση για συνεργασία με την ΟΕΒ. Πρέπει ακόμα να καταγράψω ότι σημαντικές εισηγήσεις μας υιοθετήθηκαν και υλοποιούνται αυτούσιες ή με μικρές προσαρμογές.

Πώς εκτιμάτε την κατάσταση της οικονομίας μας σήμερα, τρία χρόνια μετά τις μεγάλες ανατροπές του 2013 και πόσο αισιόδοξος είστε για την πορεία της.

Όπως σου έχω ήδη πει αγαπητή Κυριακή, ζούμε μια κατάσταση εύθραυστης σταθεροποίησης. Αν κανείς αποτιμήσει τα δεδομένα νηφάλια, αυστηρά αλλά δίκαια, θα αναγνωρίσει τον άθλο που πετύχαμε.

Η κρίση ξεκίνησε πριν από πέντε χρόνια και κορυφώθηκε με την ολική καταστροφή του 2013 προκαλώντας ερείπια ασύλληπτου μεγέθους. Η ανασύνταξη και η σταδιακή σταθεροποίηση δεν ήταν καθόλου εύκολη υπόθεση. Σε σημαντικό βαθμό οφείλεται στη σοβαρότητα των παραγωγικών δυνάμεων αλλά και στην ορθή δημοσιονομική πολιτική που ακολούθησε το Κράτος μόλις συνειδητοποίησε ότι είτε θα εφαρμόζετο πιστά το Μνημόνιο είτε θα επακολουθούσε χάος.

Η επιλογή του περιορισμού των δαπανών και του σπάταλου κράτους αντί της επιβολής φορολογιών ήταν από την αρχή η απαίτηση της ΟΕΒ και ευτυχώς εισακουστήκαμε. Η αλληλεγγύη που επιδείχθηκε από τους συντελεστές παραγωγής, η ανθεκτικότητα τομέων με υψηλή προστιθέμενη αξία και η πιστή εφαρμογή του οδικού χάρτη για άρση των capital controls που αποκατέστησαν την εμπιστοσύνη στο τραπεζικό μας σύστημα, ήταν όλοι παράγοντες καταλυτικοί. Για τη συνέχεια είμαι αισιόδοξος αλλά και ανήσυχος. Είμαι αισιόδοξος γιατί έζησα στην πρώτη γραμμή τις αρετές αυτού

του λαού τις ώρες του εφιάλτη και του πανικού. Όμως δεν είμαι σίγουρος ότι οι αρετές αυτές θα αναπτηχθούν και σε συνθήκες σχετικής ομαλότητας. Με ανησυχούν οι επιθετικές ισχύς που ακούγονται κατά διαστήματα απειλητικές από συνδικάτα προνομιούχων. Με ανησυχεί η δυστοκία στις μεταρρυθμίσεις, η καθυστέρηση στον εξορθολογισμό του κρατικού μισθολογίου, η πολεμική σε ρυθμίσεις που έφεραν χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας όπως η επέκταση των ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων και η γενικευμένη αλλά εντελώς ανυπόστατη αίσθηση ότι ο κίνδυνος παρήλθε και τώρα πάμε για τα παλιά, τα φαύλα, τα καταστροφικά. Όμως οι ανησυχίες μου δεν σκιάζουν την αισιοδοξία. Θα τα καταφέρουμε και πάλι γιατί η ΟΕΒ είναι πάντα σε εγρήγορση και κρατά τα μπόσικα.

«Η επιλογή του περιορισμού των δαπανών και του σπάταλου κράτους αντί της επιβολής φορολογιών ήταν από την αρχή η απαίτηση της ΟΕΒ, η οποία και εισακούστηκε».

Πού εστιάζονται οι δικοί σας προσωπικοί στόχοι και μελλοντικές επιδιώξεις, τόσο για τον ΟΕΒ, όσο και για τον επιχειρηματικό κόσμο;

Έχω την τύχη και το προνόμιο να βρίσκομαι σε μια θέση στρατηγικής σημασίας σε μια κρίσιμη συγκυρία γεμάτη προκλήσεις, απειλές και ευκαιρίες. Με την ανεκτίμητη συνδρομή από τους εκπληκτικούς μου συνεργάτες στην Γραμματεία και την ολόθερμη στήριξη από τον Πρόεδρο, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Συμβούλιο, σχεδιάζουμε το μέλλον.

Το σχεδιάζουμε με σύνεση αλλά και με ενθουσιασμό, με ορθολογισμό αλλά και με φαντασία, με σεβασμό στους κανόνες αλλά και με απαιτήσεις για συνεχή εκσυγχρονισμό και κατάργηση των περιορισμών και των στρεβλώσεων. Και το μέλλον που φτιάχνουμε προϋποθέτει ή συνεπάγεται την ισότιμη συμμετοχή όλων: επιχειρηματιών και εργαζομένων, αυτοεργοδοτούμενων και αγροτών, ανέργων και ληπτών δημοσίου βοηθήματος, μαθητών και σπουδαστών, ένστολων και συνταξιούχων.

Σε μια χώρα ευημερούσα που προσφέρει ευκαιρίες σε όλους, που αμείβει την προσφορά και αναγνωρίζει την ποιότητα, που αναδεικνύει την ομορφιά και κολάζει την παραβατικότητα, που στηρίζει τους αδύναμους χωρίς να τους προσβάλλει, που χειρίζεται το μόχθο των φορολογούμενων με ιερότητα, που

καθαγιάζει την πρόσβαση σε ποιοτική υγεία και παιδεία και θεωρεί αυτονόητες αξίες την ασφάλεια των πολιτών της και την απρόσκοπτη απόλαυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Και είμαι περήφανος που μαζί με την υπέροχη ομάδα της ΟΕΒ, μπορώ κι εγώ έστω και σπιθαμιαία να συμβάλω στην ανοικοδόμηση αυτής της χώρας.

Στόχος σε σχέση με την ΟΕΒ είναι η ενίσχυση της φωνής και της αποτελεσματικότητας της. Ονειρεύομαι την μέρα που «θα φταρνίζεται ο Πρόεδρος της ΟΕΒ και θα κρουολογεί ο Υπουργός Οικονομικών». Και μαζί με τους συνεργάτες μου δουλεύουμε συστηματικά, μεθοδικά και σχεδιασμένα για αναβάθμιση της εικόνας και του κύρους της επιχειρηματικής κοινότητας, έτσι ώστε η αποδοχή των θέσεων της και η επιρροή της στη λήψη των αποφάσεων να είναι καθοριστική.

Κλείνοντας την εποικοδομητική αυτή συνομιλία, θα θέλαμε να στείλετε το δικό σας μήνυμα ή έκκληση αν θέλετε προς τους κυβερνώντες, τους αρμόδιους αλλά και άλλους συνεργαζόμενους φορείς για την επίτευξη του στόχου αναθέρμανσης της οικονομίας μας.

Πετύχαμε το φαινομενικά ακατόρθωτο σε συνθήκες ανώμαλες, πλεύσαμε σε νερά αχαρτογράφητα και τρικυμισμένα, παλέψαμε με την απόγνωση αγγίζοντας το φάσμα της άτακτης χρεοκοπίας. Και τα καταφέραμε να επιβιώσουμε κερδίζοντας

πρώτα τον αυτοσεβασμό και ακολούθως το σεβασμό των τρίτων. Είναι κρίμα να ξαναβουτήξουμε στον τρόπο και την αναξιοπρέπεια ενός κράτους - επαίτη.

Τώρα πια δεν έχουμε κανένα ελαφρυντικό, τώρα ξέρουμε το κόστος της ασύγγνωστης αβελτηρίας έχοντας πληρώσει τα βαριά επίχειρα της ακηδίας μας.

Επιβάλλεται διατήρηση της ψυχραιμίας, της πειθαρχίας και της αισιοδοξίας. Και της αυτοσυγκράτησης από εργαζόμενους και συνδικάτα, σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Από όλους. Γιατί οι πληγές είναι ακόμα ανοιχτές και αιμάσσουν.

Με λίγα λόγια, να μην κλωτσήσουμε την γαβάθα με το γάλα που με τόσο κόπο μαζέψαμε σταγόνα την σταγόνα.

